

Pleidleisiau a Thrafodion – Y Cyfarfod Llawn

Lleoliad y cyfarfod:

Y Siambr – Y Senedd

Dyddiad y cyfarfod:

Dydd Mercher, 5 Chwefror 2025

Amser y cyfarfod: 13.30

Gellir gwyllo'r cyfarfod ar [Senedd TV](http://senedd.tv) yn:

<http://senedd.tv/cy/14835>

259

Cynhaliwyd y cyfarfod hwn ar ffurf hybrid, gyda rhai Aelodau yn Siambr y Senedd ac eraill yn ymuno drwy gyswllt fideo.

1 Cwestiynau i Ysgrifennydd y Cabinet dros Drafnidiaeth a Gogledd Cymru

Dechreuodd yr eitem am 13.30

Gofynnwyd yr 8 cwestiwn cyntaf. Gwahoddodd y Llywydd lefarwyr y pleidiau i ofyn cwestiynau i'r Ysgrifennydd Cabinet ar ôl cwestiwn 2.

2 Cwestiynau i Ysgrifennydd y Cabinet dros Gyfiawnder Cymdeithasol, y Trefnydd a'r Prif Chwip

Dechreuodd yr eitem am 14.19

Gofynnwyd yr 8 cwestiwn cyntaf. Gwahoddodd y Llywydd lefarwyr y pleidiau i ofyn cwestiynau i'r Ysgrifennydd Cabinet ar ôl cwestiwn 2.

3 Cwestiynau i Gomisiwn y Senedd

Dechreuodd yr eitem am 15.10

Gofynnwyd y cwestiwn.

4 Cwestiynau Amserol

Dechreuodd yr eitem am 15.16

Senedd Cymru
Welsh Parliament

Atebwyd gan Ysgrifennydd y Cabinet dros Addysg

[Adam Price \(Dwyrain Caerfyrddin a Dinefwr\)](#): A wnaiff yr Ysgrifennydd Cabinet roi diweddariad ar newidiadau i bolisi diogelwch ysgolion wedi i'r achos ddod i ben ynglŷn â'r ymosodiad yn Ysgol Dyffryn Aman?

Atebwyd gan y Gweinidog Diwylliant, Sgiliau a Phartneriaeth Gymdeithasol

[Heledd Fychan \(Canol De Cymru\)](#): A wnaiff yr Ysgrifennydd Cabinet ddatganiad o ran y sefyllfa sydd wedi arwain at gau Amgueddfa Genedlaethol Caerdydd heb rybudd?

Am 15.48, cododd Heledd Fychan Bwynt o Drefn er mwyn ymateb i sylwadau a wnaed gan Aelodau eraill mewn cyfraniadau yn ystod ei Chwestiwn Amserol.

Atebwyd gan Ysgrifennydd y Cabinet dros Lywodraeth Leol a Thai

[Peredur Owen Griffiths \(Dwyrain De Cymru\)](#): Pa gamau y mae Llywodraeth Cymru yn eu cymryd yn dilyn cyhoeddi adolygiadau diwylliannol o Wasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru a Gwasanaeth Tân ac Achub Canolbarth a Gorllewin Cymru?

5 Datganiadau 90 Eiliad

Dechreuodd yr eitem am 16.01

Gwnaeth **Hannah Blythyn** ddatganiad am – Mis Hanes LHDT+ (Chwefror).

Gwnaeth **Joel James** ddatganiad am – Wythnos Iechyd Meddwl Plant (3–9 Chwefror).

6 Dadl ar Adroddiad y Pwyllgor Safonau Ymddygiad – Pedwerydd adroddiad ar bymtheg i'r Chwched Senedd o dan Reol Sefydlog 22.9

Dechreuodd yr eitem am 16.04

Gohiriwyd y bleidlais ar y cynnig o dan yr eitem hon tan y Cyfnod Pleidleisio.

NDM8815 [Hannah Blythyn \(Delyn\)](#)

Cynnig bod y Senedd:

1. Yn ystyried Adroddiad y Pwyllgor Safonau Ymddygiad— Y Pedwerydd adroddiad ar bymtheg i'r Chwched Senedd a [osodwyd](#) gerbron y Senedd ar 29 Ionawr 2025 yn unol â Rheol Sefydlog 22.9.

2. Yn cymeradwyo'r argymhelliad yn yr adroddiad.

Cynhaliwyd pleidlais ar y cynnig:

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
54	1	0	55

Derbyniwyd y cynnig.

7 Dadl ar Gynnig Deddfwriaethol gan Aelod – Bil ar gefnogaeth i ofalwyr di-dâl

Dechreuodd yr eitem am 16.07

Gohiriwyd y bleidlais ar y cynnig o dan yr eitem hon tan y Cyfnod Pleidleisio.

NDM8724 [Sioned Williams \(Gorllewin De Cymru\)](#)

Cynnig bod y Senedd:

1. Yn nodi cynnig ar gyfer Bil ar sicrhau cydnabyddiaeth a chefnogaeth i ofalwyr di-dâl.

2. Yn nodi mai diben y Bil hwn fyddai:

a) gwella'r cymorth sydd ar gael gan Lywodraeth Cymru, awdurdodau lleol a lleoliadau gofal iechyd ar gyfer gofalwyr di-dâl, yn seiliedig ar yr hawliau a nodir yn Neddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014;

b) cadarnhau'r gwaith o gasglu a monitro data ymgysylltu â gofalwyr di-dâl ar draws gwasanaethau statudol i adrodd arnynt o bryd i'w gilydd;

c) sicrhau bod rhagor o ddata gofalwyr di-dâl yn cael eu rhannu, lle bo hynny'n briodol, rhwng gwasanaethau statudol i gefnogi gofalwyr wrth iddynt lywio drwy wasanaethau ac eirioli dros y bobl y maent yn gofalu amdanynt; a

d) gosod dyletswydd ar Lywodraeth Cymru ac awdurdodau lleol i gydnabod gofalwyr di-dâl fel grŵp blaenoriaeth wrth ddylunio a darparu pob ymyriad polisi yn y dyfodol.

Cynhaliwyd pleidlais ar y cynnig:

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
31	22	2	55

Derbyniwyd y cynnig.

8 Dadl ar adroddiad y Pwyllgor Llywodraeth Leol a Thai – Y Cyflenwad o Dai Cymdeithasol

Dechreuodd yr eitem am 16.36

NDM8817 [John Griffiths \(Dwyrain Casnewydd\)](#)

Cynnig bod Senedd Cymru:

Yn nodi adroddiad y Pwyllgor Llywodraeth Leol a Thai, ‘Y Cyflenwad o dai cymdeithasol’, a [osodwyd](#) yn y Swyddfa Gyflwyno ar 20 Tachwedd 2024.

Noder: [Gosodwyd](#) ymateb Llywodraeth Cymru i'r adroddiad yn y Swyddfa Gyflwyno ar 29 Ionawr 2025.

Derbyniwyd y cynnig yn unol â Rheol Sefydlog 12.36.

9 Dadl Plaid Cymru – Addysg uwch

Dechreuodd yr eitem am 17.27

Gohiriwyd y bleidlais ar y cynnig a’r gwelliannau o dan yr eitem hon tan y Cyfnod Pleidleisio.

Cynhaliwyd pleidlais ar y cynnig heb ei ddiwygio:

NDM8818 [Heledd Fychan \(Canol De Cymru\)](#)

Cynnig bod y Senedd:

1. Yn nodi'r cyhoeddiad gan Brifysgol Caerdydd i dorri 400 o swyddi a therfynu sawl cwrs gradd gan gynnwys hanes yr henfyd, ieithoedd modern a chyfieithu, cerddoriaeth, nyrsio, a chrefydd a diwinyddiaeth.

2. Yn gresynu at:

a) methiant Llywodraeth Cymru i sefydlu model ariannu cynaliadwy i brifysgolion yng Nghymru er gwaethaf rhybuddion dro ar ôl tro gan y sector dros nifer o flynyddoedd;

b) effaith y cyhoeddiad ar staff a myfyrwyr, ar yr economi, ac ar enw da Cymru fel cenedl ddysgu; ac

c) y pwysau ariannol cynyddol yn sgîl penderfyniad Llywodraeth y DU i gynyddu cyfraniadau Yswiriant Gwladol cyflogwyr a newidiadau i reolau fisa i fyfyrwyr rhyngwladol.

3. Yn galw ar Lywodraeth Cymru i:

a) datblygu, yn unol â'i gyfrifoldeb datganoledig, strategaeth addysg uwch newydd i ddiogelu swyddi a gosod y sector ar sail ariannol gynaliadwy;

b) comisiynu asesiad effaith o'r cynlluniau i gau'r ysgol nyrsio ar lefelau staff nyrsio'r GIG; ac

c) cyhoeddi gwerthusiad o'r pwysau ariannol sy'n wynebu Prifysgolion Cymru.

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
12	0	43	55

Gwrthodwyd y cynnig heb ei ddiwygio.

Cyflwynwyd y gwelliannau a ganlyn:

Gwelliant 1 [Jane Hutt \(Bro Morgannwg\)](#)

Dileu popeth a rhoi yn ei le:

Cynnig bod y Senedd:

1. Yn nodi bod Prifysgol Caerdydd wedi lansio ymgynghoriad ffurfiol 90 diwrnod sy'n cynnwys cynigion i dorri tua 400 o swyddi academiaidd.

2. Yn cydnabod:

- a) rôl hanfodol prifysgolion fel sefydliadau angori yn ein cymunedau a'n heconomi;
- b) effaith sylfaenol ystod o ffactorau ar brifysgolion ledled y DU, gan gynnwys Brexit, newidiadau i ofynion fisa, a chyfraddau llog a chwyddiant uwch; ac
- c) cyllid ychwanegol yn ystod y flwyddyn i brifysgolion yng Nghymru sy'n mynd â chyfanswm y cyllid grant i dros £200 miliwn yn 2024–25, a'r incwm ychwanegol a gynhyrchir drwy godi'r cap ar ffioedd dysgu.

3. Yn galw ar Brifysgol Caerdydd i:

- a) sicrhau bod egwyddorion partneriaeth gymdeithasol yn ganolog i'r broses ymgynghori, fel bod lleisiau undebau llafur, staff a myfyrwyr yn cael eu clywed; a
- b) cefnogi staff a myfyrwyr y mae'r cynigion yn effeithio arnynt, gan gynnwys galluogi'r holl fyfyrwyr cofrestredig i gwblhau eu cyrsiau.

4. Yn galw ar Lywodraeth Cymru i:

- a) gweithio gyda Llywodraeth y DU i nodi atebion cynaliadwy ar gyfer dyfodol addysg uwch;
- b) gweithio gyda phrifysgolion Cymru i archwilio cyfleoedd ar gyfer cydweithredu ar ddarpariaeth allweddol; ac
- c) gweithio gydag Addysg a Gwellu Iechyd Cymru i sicrhau nad yw unrhyw benderfyniadau a wneir gan Brifysgol Caerdydd yn effeithio ar nifer y nyrsys a hyfforddir yng Nghymru.

Cynhaliwyd pleidlais ar welliant 1:

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
29	0	26	55

Derbyniwyd gwelliant 1.

Gan fod gwelliant 1 wedi ei dderbyn, cafodd gwelliant 2 ei ddad-ddethol.

Cynhaliwyd pleidlais ar y cynnig fel y'i diwygiwyd:

Cynnig bod y Senedd:

1. Yn nodi bod Prifysgol Caerdydd wedi lansio ymgynghoriad ffurfiol 90 diwrnod sy'n cynnwys cynigion i dorri tua 400 o swyddi academiaidd.

2. Yn cydnabod:

- a) rôl hanfodol prifysgolion fel sefydliadau angori yn ein cymunedau a'n heconomi;
- b) effaith sylfaenol ystod o ffactorau ar brifysgolion ledled y DU, gan gynnwys Brexit, newidiadau i ofynion fisa, a chyfraddau llog a chwyddiant uwch; ac
- c) cyllid ychwanegol yn ystod y flwyddyn i brifysgolion yng Nghymru sy'n mynd â chyfanswm y cyllid grant i dros £200 miliwn yn 2024–25, a'r incwm ychwanegol a gynhyrchir drwy godi'r cap ar ffioedd dysgu.

3. Yn galw ar Brifysgol Caerdydd i:

- a) sicrhau bod egwyddorion partneriaeth gymdeithasol yn ganolog i'r broses ymgynghori, fel bod lleisiau undebau llafur, staff a myfyrwyr yn cael eu clywed; a
- b) cefnogi staff a myfyrwyr y mae'r cynigion yn effeithio arnynt, gan gynnwys galluogi'r holl fyfyrwyr cofrestredig i gwblhau eu cyrsiau.

4. Yn galw ar Lywodraeth Cymru i:

- a) gweithio gyda Llywodraeth y DU i nodi atebion cynaliadwy ar gyfer dyfodol addysg uwch;
- b) gweithio gyda phrifysgolion Cymru i archwilio cyfleoedd ar gyfer cydweithredu ar ddarpariaeth allweddol; ac
- c) gweithio gydag Addysg a Gwella Iechyd Cymru i sicrhau nad yw unrhyw benderfyniadau a wneir gan Brifysgol Caerdydd yn effeithio ar nifer y nyrsys a hyfforddir yng Nghymru.

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
29	14	12	55

Derbyniwyd y cynnig fel y'i diwygiwyd.

10 Cyfnod Pleidleisio

Dechreuodd yr eitem am 18.44

Crynodeb o Bleidleisiau

11 Dadl Fer

Dechreuodd yr eitem am 18.47

NDM8811 [Hefin David \(Caerffili\)](#)

Technolegau hedfan y dyfodol: sut allwn fanteisio i'r eithaf ar gyfleoedd am dwf tra hefyd yn sicrhau cefnogaeth y cyhoedd?

Daeth y cyfarfod i ben am 19.10

Cynhelir Cyfarfod Llawn nesaf y Senedd am 13.30, Dydd Mawrth, 11 Chwefror 2025